

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 7P/396/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813212307
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marta Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2014:7813212307.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou Mgr. Martou Hrenčukovou, vo veci maloletých detí Y. S. nar. XX.XX. XXXX, T. S. nar. XX.XX. XXXX a O. S. nar. XX.XX. XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave, detí matky T. I. nar. XX.XX. XXXX, nezamestnanej, bytom M. XX, za účasti majetkového opatrovníka T. T. T., o zrušenie ústavnej starostlivosti a zmenu majetkového opatrovníka takto

rozhodol:

Okresný súd Rožňava návrh **z a m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka svojím návrhom žiadala, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi. Svoj návrh odôvodnila tým, že ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi bola nariadená z dôvodu, že musela nastúpiť výkon trestu odňatia slobody. Z výkonu trestu bola podmienene prepustená 26.11. 2013 a má záujem sa o deti starať. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že vo výkone trestu odňatia slobody bola z dôvodu, že zanedbávala školskú dochádzku maloletých detí. Trest vykonala v trvaní 14 mesiacov. Vrátila sa domov do svojho rodinného domu, v ktorom žije so svojimi dvoma dospelými deťmi. Syn G. je nezamestnaný, vykonáva aktívne práce a dcéra W. je na materskej dovolenke a očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa. Žije s druhom U., ktorý je taktiež nezamestnaný. Trvala na tom, že s deťmi je v každodennom telefonickom kontakte a raz ich v ústave navštívila. Deti trávili doma zimné prázdniny a do ústavu sa nechceli ani vrátiť. Y. chodí do 7. ročníka, T. do 6. ročníka a O. do 1. ročníka základnej školy. Keby súd zrušil ústavnú starostlivosť nad nimi, školu by navštevovali v Štítniku. V škole už bola, bol tam aj pracovník Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave. Deti poberajú po otcovi sirotsky dôchodok, ale ona nevie v akej výške.

Spĺnomocnený zástupca Detského domova - Dobšiná, majetkového opatrovníka maloletých detí vo svojej výpovedi uviedol, že maloleté deti sú v zariadení spokojné. Chodili domov aj v čase, keď ich matka bola vo výkone trestu odňatia slobody a starala sa o nich sestra. Deti trávili doma aj zimné prázdniny. Detský domov by so zrušením ústavnej starostlivosti súhlasil za predpokladu, že by matka zabezpečila ich pravidelnú školskú dochádzku. Otec maloletých detí zomrel a vzhľadom k tomu, že matka sa o nich riadne nestarala, súd nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť a ich detský domov bol ustanovený za majetkového opatrovníka maloletých detí. Deti po nebohom otcovi dostávajú sirotsky dôchodok po 70,60 Eur mesačne. Tieto finančné prostriedky sú uložené na vkladných knižkách. Odkedy je matka doma, vyživovaciu povinnosť voči deťom si neplní. Kým deti sú v ústavnej starostlivosti, detský domov súhlasí s tým, aby naďalej vykonával funkciu majetkového opatrovníka.

Zo spisu tunajšieho súdu 5P/215/2012 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 05.11. 2012 súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi v T. T. T.. Tento detský domov ustanovil maloletým deťom za majetkového opatrovníka a matku zaviazal prispievať na výživu maloletých detí v minimálnej výške. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.11. 2012. Deti už predbežným opatrením tunajšieho súdu boli dočasne umiestnené v ústavnej starostlivosti Detského domova Dobšiná a následne bola nad nimi nariadená ústavná starostlivosť, lebo matka ich starostlivosť zanedbávala a trestným rozkazom tunajšieho súdu 1T/101/2012 zo dňa 29.06. 2012 jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka.

Podľa správy od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave, maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu rodičov. Z ich vzťahu pochádzajú aj dve dospelé deti, ktoré žijú v domácnosti matky. Otec detí dňa XX.XX. XXXX zomrel. Ide o dlhodobu problémovú rodinu z dôvodu, že matka zanedbávala komplexnú starostlivosť a výchovu svojich detí, predovšetkým ich povinnú školskú dochádzku. Za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky detí bola právoplatne odsúdená rozsudkom tunajšieho súdu 2T/123/2010 zo dňa 30.09. 2010, k trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov. Aj ďalším rozsudkom tunajšieho súdu 3T/44/2011 zo dňa 04.05. 2011 bola matka odsúdená pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, súd však upustil od uloženia ďalšieho trestu. K žiadnej náprave však nedošlo napriek tomu, že matka bola nepomínaná na zlepšenie starostlivosti o deti a školskú dochádzku. Trestným rozkazom tunajšieho súdu 1T/101/2012 zo dňa 29.06. 2012 bola matka odsúdená k nepodmienečnému trestu odňatia slobody pre ten istý skutok s dátumom nástupu nepodmienečného trestu v trvaní jedného roka dňa 30.08. 2012. Matka sa vyhýbala nástupu trestu, zdržiavala sa u príbuzných v H.. Výkon trestu odpykávala v ÚVTOS Nitra - Chrenová od 08.10. 2012 do 26.11. 2013. Prepustená bola podmienene so skúšobnou dobou a probačným dohľadom v trvaní dvoch rokov. Matka na uvedenej adrese obýva starý, schátralý rodinný dom. Bývanie nezodpovedá potrebám rodiny. Počas výkonu trestu bol dom odpojený od prívodu elektriny. Problémy u detí sa objavovali tak v školskom prostredí, ako aj mimo neho a tieto problémy možno v plnej miere považovať ako dôsledky zanedbávania starostlivosti zo strany matky. Tieto problémy v podmienkach ústavnej starostlivosti sa u detí neobjavovali. V tomto školskom roku maloletý Y. navštevuje 8. ročník Spojenej školy v Dobšinej, maloletá T. 6. ročník a maloletá O. nultý ročník Základnej školy v Dobšinej. Matka po prepustení z výkonu trestu požiadala o poskytnutie resocializačného príspevku a podala návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. V domácnosti matky boli prevedené opakované šetrenia a bolo jej poskytnuté potrebné poradenstvo. Bola jej vysvetlená aj potreba zabezpečenia opätovného prijatia detí do Základnej školy v Štítniku a bola vedená k tomu, aby aspoň čiastočne upravila svoje bytové pomery a spôsob života. Matka však žiadnu z uvedených záležitostí nespĺnila. Jej správanie je nezodpovedné a arogantné. Nezaevidovala sa do evidencie nezamestnaných, neuplatnila si nárok na dávku v hmotnej núdzi, pričom svoju nepriaznivú sociálnu situáciu sa snaží odôvodňovať nedostatočnými bytovými podmienkami. Prijatie maloletých detí do Základnej školy v Štítniku v prípade zrušenia ústavnej starostlivosti zabezpečil kurátor ich oddelenia. Maloleté deti boli počas vianočných prázdnin prepustené do jej starostlivosti a Detský domov Dobšiná z prostriedkov poskytujúcich na stravu deťom zabezpečil nákup stravy a čas stravného odovzdal v hotovosti. Matka napriek tomu tvrdila, že žiadne prostriedky na deti neprevzala a požičiavala si na starostlivosť o deti peniaze od obyvateľov obce. Z týchto dôvodov Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava nepodporuje návrat detí do starostlivosti matky. Detský domov Dobšiná, ako súdom ustanovený opatrovník deťom založil osobné účty, na ktoré sa im ukladajú sirotské dôchodky. Správaním a spôsobom života matky je preukázané, že nie je schopná tieto prostriedky primeraným spôsobom použiť na zabezpečenie potrieb detí. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava preto navrhuje, aby za majetkového opatrovníka detí ustanovil Obec Hanková, ktorá bude oprávnená s prostriedkami na účtoch v prospech maloletých detí nakladať. Návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi navrhuje zamietnuť.

Zo správy od Obecného úradu Hanková súd zistil, že matka maloletých detí žije v rodinnom dome na nízkej sociálnej úrovni. V decembri 2013 sa vrátila z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa správy od Detského domova Dobšiná, maloletý Y. navštevuje 8. ročník ŠZŠ v Dobšinej. Na konci minulého školského roka mal čisté jednotky a prosperoval s vyznamenaním. Maloletá T. navštevuje 6. ročník ZŠ v Dobšinej a dosahuje dobré vyučovacie výsledky. Maloletá O. navštevuje nultý ročník ZŠ v Dobšinej, do školy chodí rada, v škole sa jej páči. Deti sa na prostredie detského domova adaptovali. Chodia domov do M. počas prázdnin, kde chodili k sestre, alebo k tete, lebo ich matka bola vo výkone trestu odňatia slobody. Matka prejavila záujem o starostlivosť o deti počas vianočných sviatkov.

Po takto vykonanom dokazovaní kolízny opatrovník maloletých detí poukázal na správu o prešetrovaných pomeroch a rozhodnutie vo veci ponechal na rozhodnutie súdu.

V zmysle ustanovenia § 55 ods. 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

V zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 písm. a/ až e/ Zákona o rodine, funkcia majetkového opatrovníka podľa § 33 zaniká dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, smrťou maloletého dieťaťa, smrťou alebo zánikom majetkového opatrovníka, právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu pre ktorý bol majetkový opatrovník ustanovený a právoplatným rozhodnutím súdu o pozbavení majetkového opatrovníka jeho funkcie alebo o jeho odvolaní.

V zmysle ustanovenia § 34 ods. 2,3,4 Zákona o rodine, súd pozbaví majetkového opatrovníka funkcie na jeho návrh. Súd odvolá majetkového opatrovníka ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje svoje povinnosti, alebo ak zneužíva svoje práva vyplývajúce z majetkového opatrovníctva. V rozhodnutí o pozbavení majetkového opatrovníka jeho funkcie alebo v rozhodnutí o jeho odvolaní súd zároveň rozhodne, ak je to potrebné o ustanovení nového majetkového opatrovníka.

Z prevedeného dokazovania vyplýva, že právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Dobšiná a tento detský domov bol ustanovený do funkcie majetkového opatrovníka pre maloleté deti. Matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí v minimálnej výške. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi bola tá skutočnosť, že otec detí zomrel a matka zanedbávala ich starostlivosť. Deti mali nepravidelnú školskú dochádzku a výchovné problémy boli s nimi tak v škole, ako aj v mimoškolskom prostredí. Matka starostlivosť o deti zanedbávala napriek tomu, že bola trikrát odsúdená pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Napriek tomu starostlivosť o deti nezabezpečovala riadne a naďalej ich školskú dochádzku zanedbávala. Posledným rozhodnutím tunajšieho súdu jej preto za uvedený prečin bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Deti predbežným opatrením boli vyňaté zo starostlivosti matky, dočasne umiestnené v ústavnej starostlivosti a následne nad nimi bola nariadená ústavná starostlivosť. Je síce preukázané, že matka po návrate z výkonu trestu odňatia slobody prejavila o deti záujem, deti u nej trávili aj zimné prázdniny, ale podľa názoru súdu matka by nedokázala zabezpečovať riadnu a sústavnú starostlivosť o maloleté deti a zabezpečiť ich pravidelnú školskú dochádzku. Táto skutočnosť vyplýva z prevedeného dokazovania, najmä zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave o prešetrovaných pomeroch v rodine matky, ale aj zo samotnej výpovede matky, ktorá nevedela súdu uviesť ani to, že ktorý ročník základnej školy deti navštevujú a ktorá nezabezpečila ani ich prijatie do Základnej školy v Štítniku a dokonca sa nezaevidovala ani ako nezamestnaná a nepožiadala ani o dávky v hmotnej núdzi napriek tomu, že sa jej poskytlo sociálne poradenstvo a bola o tom poučená. Vychádzajúc z týchto skutočností súd dospel k záveru, že nebolo by v záujme maloletých detí, keby ich ďalšiu starostlivosť zabezpečovala matka, pretože matka k tomu nemá naďalej vytvorené podmienky a predpoklady. Súd preto jej návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi zamietol.

Je preukázané aj to, že deti naďalej potrebujú majetkového opatrovníka, ktorý bude spravovať ich majetok v rozsahu nakladania s ich sirotským dôchodkom. Súdom ustanovený majetkový opatrovník T. T. túto funkciu vykonáva dobre a v prospech maloletých detí. Súd nezistil dôvody, pre ktoré by teda tento majetkový opatrovník mal byť odvolaný a deťom by bolo potrebné ustanoviť iného majetkového opatrovníka E. M. už aj vzhľadom k tomu, že ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku, deti zostávajú v ústavnej starostlivosti, lebo návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi súd zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a/ O s p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na

Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach / § 42 ods. 3 O.s.p. / uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené / § 250a /,
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia / § 251 ods. 1 O.s.p. /